Wijksteunpunten Voerendaal

voerendaal

Hart voor elkaar in Voerendaal

CONCEPT

Inhoudsopgave

1. Inleiding 5
2. Een wijksteunpunt in iedere kern 7
2.1 Doelstelling van het wijksteunpunt 7
2.2 Uitvoeringsmodel Wijksteunpunten in Voerendaal 8
3. De ambities van het wijksteunpunt 10
3.1 Inleiding ambities 10
3.2 Met het wijksteunpunt Groeimodel realiseren we de volgende 3 ambities 10
3.3 Hoe organiseren we het? 12
4 WSP Voerendaal- Kunrade, welke doelen en effecten gaan we realiseren? 14
4.1 Integratie van het WSP en de bibliotheek 14
4.2 Doelen en effecten 15
4.3 Groeimodel 16
Bijlagen notitie WSP Voerendaal 19
Bijlage 1: Wie is betrokken? 20
Bijlage 2: Cijfers huidige wijksteunpunten uitgesplitst per functie 21
Bijlage 3: Voorbeelden uit de huidige praktijk van wijksteunpunten 25
Bijlage 4: Deelnemerslijst Valideringsbijeenkomsten Wijksteunpunt XL 28
Bijlage 5: Opmerkingen Valideringsbijeenkomsten Wijksteunpunt XL 8 en 13 september 2016 29
Bijlage 6: Link film WSP's 30
Bijlage 7: Uitkomsten van de dialoog in 3 groepen over de WSP XL 31
Bijlage 8: De locatie – wat vindt u belangrijk? 34
Bijlage 9: Mogelijke functies in het Groeimodel 35

CONCEPT

Dankwoord vooraf

Voor u ligt een notitie die mede tot stand is gekomen met de medewerking van professionals en vrijwilligers die actief betrokken zijn bij de huidige WSP's. het is een zeer dynamisch proces geweest om tot dit plan te komen en het zal de komende tijd ook een dynamisch proces blijven. Dit kan ook niet anders, het is namelijk een proces waarbij veel inwoners, partners en gemeente samen komen tot de meest optimale vorm om ontmoeting, welzijn en ondersteuning te organiseren. Dit is de nieuwe vorm van werken die hoort bij de transformatie en de rol die burgers, partners en overheid hierin vervullen. Wij danken alle betrokkenen voor hun inbreng, inzet en geduld in dit proces tot nu toe, maar zeker ook in de toekomst.

CONCEPT

1. Inleiding

Vanaf 1 januari 2015 is de gemeente verantwoordelijk voor alle zorgtaken op het gebied van jeugd, begeleiding en participatie. De reden voor deze decentralisatie van taken is dat de gemeente vanuit directe nabijheid bij haar inwoners deze zorgtaken beter en goedkoper kan uitvoeren. Om tot deze verbetering te komen is een transformatie binnen het sociale domein nodig. De transformatie in het sociale domein vraagt om een andere inrichting, namelijk de ondersteuning aan onze inwoners slimmer en effectiever organiseren, dichtbij in de kernen. Bij het organiseren van de zorg dichtbij in de kernen gaan we zoveel als mogelijk uit van de kracht van mensen, van zorgen voor jezelf en zorgen voor elkaar. Wanneer professionele ondersteuning nodig is, moet dat laagdrempelig, op maat en dichtbij de mensen georganiseerd worden. Om dat te bereiken werken we in de komende jaren toe naar een nieuwe sociale infrastructuur.

Welke opgave hebben we in onze gemeente

1. Kwalitatief goede en passende zorg bieden aan inwoners met vragen op het gebied maatschappelijke ondersteuning, participatie of jeugdhulp. Een kwaliteitsimpuls is nodig om de zorg te laten aansluiten bij de veranderende en hedendaagse hoogwaardige zorgvraag.
2. Voor het uitvoeren van de nieuwe taken ontvangt de gemeente aanzienlijk minder middelen dan dat hier in het verleden voor beschikbaar waren. Hierbij geldt voor de gemeente Voerendaal een extra opgave, naast de procentuele korting op het macrobudget, is het negatieve effect van het objectieve verdeelmodel voor de Gemeente Voerendaal groot.
   In samenhang met de eerste genoemde opgave moet het beter en goedkoper. Hierbij gaan we uit van het principe dat als de zorg beter wordt, deze ook goedkoper wordt, doordat de middelen effectief ingezet en benut worden. Wanneer we alleen inzetten op het besparen van kosten en dus het bezuinigen op zorg, zal dit leiden tot verlies van kwaliteit.
3. De rode draad vanuit de nieuwe zorgwetten, de landelijke trend en onze eigen visie en beleidsplannen maakt een transformatie noodzakelijk. De kern van de transformatie is vraaggericht te werk gaan, geen standaardoplossingen bieden, maar echt maatwerk. We gaan samen met onze inwoners op zoek naar wat iemand echt nodig heeft en welke oplossingen hiervoor mogelijk zijn. De oplossingen zijn niet standaard en vragen creativiteit en innovatiekracht. Dit geldt voor alle doelgroepen, dus alle doelgroepen die vallen onder de Participatiewet, Jeugdwet en Wmo.
   Bij voorkeur worden oplossingen geboden vanuit eigen kracht of het eigen netwerk of met behulp van informele zorg. Professionele zorg kan als aanvulling hierop geboden worden, het adagium hierbij is zo licht als mogelijk en zwaar als nodig. Dit vraagt een andere werkwijze voor zorgaanbieders, hulpverleners en consulenten, maar vraagt ook om een omslag in de samenleving.
4. Ten aanzien van alle inwoners en dus ook inwoners met een afstand tot de arbeidsmarkt stellen we ons tot doel om iedereen mee te laten doen en iedereen de kans te bieden om te groeien en te ontwikkelen. De gemeente vervult hierbij een voorbeeldrol en stimuleert andere ondernemers en organisaties dit ook te doen.
5. De relatie tussen overheid en inwoners is veranderd. De overheid heeft veel minder de rol van alwetende overheid en is afhankelijk van burgers en hun betrokkenheid voor het bieden van oplossingen. Inwoners zijn actief en mondig en kunnen een actieve rol in de samenleving vervullen door middel van een burgerinitiatief, nieuwe of al bestaande samenwerkingsverbanden.
6. Door de wetswijzigingen en bezuinigingen, wordt van inwoners verwacht dat ze langer thuis wonen. Om langer thuis te wonen moeten extra voorzieningen en ondersteuning dicht bij onze inwoners geboden worden. Dit vraagt een aanbod vanuit

CONCEPT

de kernen en laagdrempelige algemene voorzieningen. Deze algemene voorzieningen bieden ook mogelijkheden bij de afbouw van zorg.
De gemeente moet een degelijk aanbod construeren, maar ontvangt gelijktijdig een forse korting op haar Wmo-budget voor bijvoorbeeld het bieden van hulp bij het huishouden. Ook hiervoor wordt van onze gemeente verwacht dat zij passende innovatieve oplossingen ontwikkelt.

Uit: Focus op Transformatie, 10 stappen verandering in het Voerendaalse Sociale Domein mei 2016

Een essentieel onderdeel van de nieuwe sociale infrastructuur is het wijksteunpunt (WSP). Een wijksteunpunt in de kern biedt inwoners een fysieke plek dichtbij huis waar verschillende diensten en functies vanuit de formele en informele sector hun plek vinden. Het is een natuurlijke laagdrempelige ontmoetingsplaats waar mensen samen een kopje koffie drinken, meedoen aan een activiteit, informatie en advies kunnen inwinnen, waar algemene voorzieningen worden aangeboden en waar door de ontmoeting tussen burgers, burgers in een kwetsbare positie, professionals en vrijwilligers vroegsignalering plaats kan vinden. De activiteiten in het wijksteunpunt worden ook als instrument ingezet om kwetsbare inwoners te bereiken, problemen te signaleren en indien nodig aan te pakken. Vooruitlopend op de 3 decentralisaties zijn we gestart met het inrichten van wijksteunpunten in de verschillende kernen. Het proces van ontwikkelen en inrichten van een wijksteunpunt is een proces dat samen met inwoners en maatschappelijke partners is opgepakt.
Door het uitvoeren van de nieuwe taken, hebben we beter zicht op de specifieke doelgroepen en op wat deze doelgroepen nodig hebben, zoals eenzame inwoners en mantelzorgers, bijvoorbeeld partners van dementerende inwoners. Het is belangrijk om een passend aanbod te verzorgen vanuit de wijksteunpunten en dat aansluit op de verschillende behoeften van kwetsbare inwoners.

CONCEPT

2. Een wijksteunpunt in iedere kern

Een meneer wordt door de Wmo-consulent geïndiceerd voor 3 dagen opvang. De andere twee dagen gaat meneer naar de Hoeskamer van het wijksteunpunt (WSP). Hij komt samen met zijn vriendin die ook zijn mantelzorger is. Nadat ze samen koffie hebben gedronken neemt meneer deel aan de activiteiten van de Hoeskamer. Zijn vriendin neemt dan de tijd om boodschappen te doen of om andere privézaken af te handelen. Zij lunchen iedere keer samen met de andere gasten van de Hoeskamer. Na afloop gaan ze samen naar huis.

Het WSP wil starten met een Taalclub op verzoek van het maatschappelijk werk en daarnaast heeft het WSP ook vacatureruimte voor gastvrouwen voor de Hoeskamer en het activiteitenteam. De coördinator legt deze plannen voor aan de activeringscoach van Kompas. Inmiddels zijn er 6 mensen via Kompas gestart als vrijwilliger bij het WSP en de Taalclub in diverse functies.

2.1 Doelstelling van het wijksteunpunt

De wijksteunpunten in de kernen kennen een eigen invullen maar hebben allen dezelfde hoofddoelstelling.

- **Laagdrempelige ontmoetingsplek met een uitnodigend activiteitenaanbod**

Het wijksteunpunt functioneert als een laagdrempelig inlooppunt waar mensen dagelijks of wekelijks over de vloer komen voor de gezelligheid en/of voor verschillende activiteiten en/of voorzieningen. Een ongedwongen betekenisvolle ontmoetingsplek voor alle leeftijden. De samenwerking van partners en vrijwilligers/burgers in combinatie met het aanbieden van een uitnodigend activiteitenaanbod in het wijksteunpunt werkt laagdrempelig en leidt tot een eerdere signalering en daaruit voortvloeiend eerdere dienstverlening.

- **Preventie & signalering**

Door middel van het organiseren van zorg en ondersteuning in het wijksteunpunt kunnen door samenwerkende partners (gemeente, professionele partners en hulpverleners, vrijwilligers en andere burgers) problemen als vereenzaming, lichamelijke/geestelijke achteruitgang in een vroeg stadium gesignaleerd worden en indien mogelijk voorkomen worden bij inwoners in alle leeftijdscategorieën.

- **Info & Advies**

De Voerendaalse burgers kunnen met hun zorgvragen in de wijksteunpunten terecht. Zowel de vrijwilligers als de professionals staan burgers op een adequate manier bij en leiden de (ondersteunings)probleem of vraag door indien nodig. In het wijksteunpunt houden verschillende partners regelmatig spreekuur. In de komende 2 jaar zullen we onderzoeken of de info en advies functie verbreed kan worden met andere terreinen, zoals gemeentelijke dienstverlening, duurzaamheid etc.

- **Matchen van vraag en aanbod op het vlak van vrijwillige inzet**

Het wijksteunpunt is een plek waar mensen iets komen halen, maar waar mensen ook iets

CONCEPT

komen brengen door bijvoorbeeld het doen van vrijwilligerswerk bij activiteiten. Mensen kunnen behalve het zelf organiseren van of meehelpen aan een activiteit in het wijksteunpunt zelf ook gebruik maken van de vrijwilligerscentrale.

- **Algemene voorzieningen**

De wijksteunpunten beschikken over verschillende (zorg)voorzieningen waar mensen gebruik van kunnen maken (bijvoorbeeld het buurtteam, mantelzorgondersteuning, buurtbus, boodschappendienst). Deze voorzieningen zijn gericht op het vergroten van de zelfredzaamheid en zelfstandigheid van onze inwoners, waardoor ze langer thuis kunnen blijven wonen. Het organiseren van deze voorzieningen vanuit het WSP zorgt er voor dat een ondersteuningsaanbod wordt geboden dat effectief en efficiënt is voor alle inwoners die dat nodig hebben.

2.2 Uitvoeringsmodel Wijksteunpunten in Voerendaal

Voerendaal bestaat uit verschillende dorpskernen, deze kernen hebben hun eigen kenmerken en identiteit. Het wijksteunpunt wordt dus ook voor iedere kern op maat ontwikkeld en afgestemd op de bestaande structuren. Op dit moment beschikken we over een WSP in de kernen Klimmen, Ransdaal en Voerendaal-Kunrade. Bij de start van de ontwikkeling van ieder WSP is gekozen voor een zogenaamd groeimodel afgestemd op basis van behoeften, bestaande activiteiten en mogelijkheden wordt het WSP uitgebreid en doorontwikkeld waarbij de ontmoetingsfunctie centraal staat in de vorm van een Hoeskamer" De Hoeskamer als centrale ontmoetingsplek voor alle inwoners van de kernen, de vrijwilligers van de WSP en de professionals, de professionals met de gasten van de Hoeskamer en de professionals onderling. In de kern Ubachsberg is een WSP voorzien in het te realiseren Multifunctionele Centrum.
Dit sluit aan op de programmabegroting 2016, de Focus op Transformatie en het uitvoeringsprogramma sociaal domein 2016-2017.
Het is het uitgangspunt om WSP's waar mogelijk te huisvesten in gemeenschapsvoorzieningen. Het aansluiten bij een bestaande gemeenschapsvoorziening heeft vanuit de mogelijke verbindingen met andere partners de voorkeur. Denk hierbij aan verbinding met ouderenverenigingen, de Zonnebloem, andere verenigingen en zorgpartners. Dit is voor iedere kern het uitgangspunt.

Het Kunderhoes biedt hiervoor echter onvoldoende geschikte en flexibele huisvestingsmogelijkheden. De knelpunten zijn meermaals gepoogd op te lossen, maar dit blijkt uiteindelijk niet mogelijk.

De gemeente heeft op dit moment nog een grote rol bij de inrichting, ontwikkeling en ondersteuning van de WSP's. Het is de bedoeling om daar waar het mogelijk is, zoveel mogelijk over te laten aan de vrijwilligers van de WSP's en/of via initiatieven vanuit de kernen zelf. De uiteindelijke rol van de gemeente zal zo veel als mogelijk de rol van facilitator en ondersteuner zijn waarbij gemeente altijd verantwoordelijk zal blijven voor ondersteuning en passende zorg voor alle inwoners in de gemeente Voerendaal.

In het WSP werken we vanuit verschillende methodieken, zoals Appreciative Inquiry (A&I), de BOS methode (Binnen uit, Onderop en Samen) en met de presentiemethode wat leidt tot onderlinge verbinding en samenwerking. Daarmee versterken we de natuurlijke verbindingen en kunnen we er diverse functies en activiteiten en doelgroepen onderbrengen.

CONCEPT

Een kwetsbare oudere wordt gemeld door de wijkverpleegkundige. Een vrijwilliger gaat op huisbezoek bij deze kwetsbare oudere. Na het huisbezoek neemt de vrijwilliger deze oudere mee naar het WSP. Na twee gezamenlijke bezoeken gaat de oudere alleen. Hij wordt opgehaald en thuisgebracht met de Buurtbus. De vrijwilliger van het WSP signaleert bij de oudere een terugval. De Maatschappelijk werker wordt door de vrijwilliger van de Hoeskamer ingelicht. De maartschappelijk werker komt op bezoek in de Hoeskamer en knoopt een praatje aan met de oudere. De oudere geeft aan dat hij moeite heeft met opruimen. De maatschappelijk werker dient een verzoek in bij het Buurtteam. Een vrijwilliger van het Buurtteam gaat meneer 3 x helpen met opruimen en leert hem organiseren. Na 3 x is meneer geholpen. Hij ziet er vrolijker uit tijdens zijn wekelijks bezoek aan de Hoeskamer.

Het Buurtteam krijgt een aanvraag voor een klus. De coördinator van het Buurtteam vraagt aan de vrijwilligers van het Buurtteam wie deze klus oppakt. De vrijwilliger van het Buurtteam maakt een afspraak om de schade te bekijken. De woning is van de Woningstichting Voerendaal. Een van de klussen valt onder verantwoordelijkheid van de Woningstichting Voerendaal. De andere klus gaat de vrijwilliger van het Buurteam uitvoeren. De coördinator van het WSP neemt contact op met de Woningstichting. Zij gaan hun klus uit voeren. De bejaarde mevrouw is geholpen.

CONCEPT

3. De ambities van het wijksteunpunt

3.1 Inleiding ambities

Uit alle ervaringen in voorgaand hoofdstuk en het behoefteonderzoek, Wijksteunpunt gemeente Voerendaal 2016, kan geconcludeerd worden dat ieder wijksteunpunt een belangrijke rol vervult en bijdraagt aan de zorg en ondersteuning in de kernen dichtbij de burgers. Het wijksteunpunt is voor alle leeftijden vrijblijvend toegankelijk en biedt voor alle inwoners een laagdrempelige ontmoetingsplek met leuke en vaak leerzame activiteiten. Bij de opstart van de wijksteunpunten is telkens gekozen voor een groeimodel dat ingevuld wordt door de vraag en behoefte van de Voerendaalse burgers met als doel om zoveel mogelijk inwoners te laten participeren.

3.2 Met het wijksteunpunt Groeimodel realiseren we de volgende 3 ambities

1. Realiseren van een centrale ontmoetingsplaats waar verschillende wijksteunpuntontwikkelingen en functies bij elkaar kunnen komen afgestemd op de behoefte per kern.
2. Alle inwoners krijgen een zorgaanbod op maat, er raakt niemand tussen de wal en het schip.
3. Het WSP in de kernen maakt het Voerendaals voorliggend veld[1] nog sterker.

Ambitie 1: WSP in iedere kern als een centrale ontmoetingsplaats waar ontwikkelingen en functies bij elkaar komen

Op dit moment is er in de kernen Klimmen, Voerendaal-Kunrade en Ransdaal een WSP operationeel, afgestemd op de behoefte van deze betreffende kern. Daarnaast worden er via de wijksteunpunten in de kernen, een aantal activiteiten, diensten en services gemeente breed aangeboden.

De diensten of activiteiten, die verricht worden vanuit de wijksteunpunten zijn gericht op het vergroten van de participatie en zelfredzaamheid van de inwoners van de gemeente Voerendaal. De WSP-functie "Hoeskamer" is daarbij een aantrekkelijke ontmoetingsplaats voor alle leeftijden. We sluiten met activiteiten aan op de ontmoeting en levendigheid die hier ontstaat. Hierbij denken we bijvoorbeeld aan activiteiten die bijdragen aan algemene gezondheid, het verminderen van eenzaamheid en het realiseren van een zinvolle dagbesteding. Daarnaast willen we de centrale de hoeskamerfunctie in iedere kern verder gaan uitbouwen en versterken zodat deze ook functioneert als een grote verbindingsfactor tussen alle diverse betrokkenen binnen de gemeente. Denk hierbij aan partijen zoals verenigingen, burgerinitiatieven, professionals, alle inwoners van de gemeente en dergelijke. Verder worden de activiteiten uitgebreid met de wensen die zijn genoemd in het onderzoek. Tevens zal er in de toekomst de openingstijden worden verruimd zodat meerdere doelgroepen in diverse leeftijdscategorieën, de mogelijkheid krijgen om deel te kunnen nemen.

[1] Het voorliggend veld is een vakterm binnen het Sociale Domein. Het voorliggende veld zijn alle activiteiten, hulp en ondersteuning die wordt geleverd, voordat professionele, individuele hulp met een indicatie wordt ingezet.

CONCEPT

Wenselijk is om de bibliotheek als partner te laten integreren in het wijksteunpunt. Vanuit haar kernfuncties lezen, leren en informeren draagt de bibliotheek bij aan de zelfredzaamheid van inwoners. Haar ontmoetingsfunctie en activiteiten sluiten nauw aan bij de doelstellingen van het Wijksteunpunt.

Het is wenselijk om de kern overstijgende diensten, zowel professioneel als vrijwillig, onder te brengen binnen de diverse WSP-en. Zowel de huidige functies als het aanbod wat ontstaat vanuit een behoefte brengen we onder in een van de Wijksteunpunten of andere organisaties zoals b.v. een zorgondernemer. Er wordt gekeken waar dit aanbod het meest passend is en het meest voor de hand ligt zodat er natuurlijke verbindingen ontstaan en de samenwerking via een natuurlijke wijze gestimuleerd wordt tussen de sociale, informele en formele zorg.

Ambitie 2: Alle inwoners krijgen een zorgaanbod op maat, er raakt niemand tussen de wal en schip

Uiteraard blijft het de zorg van de gemeente dat er niemand tussen wal en schip raakt en dat alle inwoners en alle inwoners in een kwetsbare positie woonachtig in Voerendaal de juiste zorg en ondersteuning krijg. Daarnaast is het de taak van de gemeente dat de kwaliteit van de geboden hulp gewaarborgd blijft en het bieden van ondersteuning aan de mantelzorger en/of de vrijwilligers als dat nodig is. Naast dit formele stuk is hierbij de informele solidariteit belangrijk. Ook hierbij functioneert het WSP in de kernen als centraal punt van waaruit functionele ondersteuning geboden wordt aan nieuwe en oude samenwerkingsverbanden. Een zeer belangrijke functie die het WSP vervult is de functie van preventie en signalering. In het WSP is een koppeling van een activiteitenaanbod en zorgprofessionals die beschikbaar zijn voor vroegsignalering en extra preventie. Dit werkt in twee richtingen, vrijwilligers schakelen professionals in om mee te denken of zorg te bieden bij zorgvragen van bezoekers en vrijwilligers bieden gerichte activiteiten aan, afgestemd op signalen van professionals. Dit gebeurt in alle WSP's, maar kan verder worden doorontwikkeld om deze ambitie te realiseren, door nog meer samen te werken met informele (zorg)netwerken, zoals parochie of Zonnebloem met kennis en expertise.

Ambitie 3: Het WSP maakt het Voerendaalse voorliggende veld nog sterker

Het WSP sluit volledig aan bij de ambities geformuleerd in de notitie "Focus op transformatie". Vanuit de krachten die er zijn bij bewoners, verenigingen, ondernemers, maatschappelijke partners en buurtorganisaties, wordt aanbod ontwikkeld. De WSP's hebben een centrale plaats in de sociale infrastructuur van zorg en ondersteuning en draagt bij aan het versterken van het voorliggend veld. Door vanuit de wijksteunpunten verschillende activiteiten te ontwikkelen en aan onze inwoners aan te bieden, kunnen inwoners gebruik maken van voor iedereen toegankelijke voorzieningen, gratis of tegen kostprijs, die aansluiten bij hun vragen of behoeften. Denk hierbij bijvoorbeeld aan een maaltijdvoorziening, educatieve activiteiten en creatieve activiteiten. Hiermee wordt het voorliggende veld versterkt in redelijke nabijheid, al is dat niet altijd in de eigen kern. De vrij toegankelijke vervoervoorziening (buurtbus) zorgt er voor dat alle inwoners aan de activiteiten kunnen deelnemen, als ze niet zelfstandig naar de wijksteunpunten kunnen komen. De kracht van de WSP's bestaat vooral ook uit de combinatie van de verschillende functies en voorzieningen onder één dak. Juist de combinatie van alle verschillende activiteiten en functies maakt dat er kruisbestuivingen en dwarsverbanden ontstaan. Denk bijvoorbeeld aan de Wmo-consulente die binnenloopt en nieuwe activiteiten ziet, waar zij haar cliënten op kan attenderen. Hierdoor kunnen meer mensen gebruik maken

CONCEPT

van het voorliggende aanbod of kunnen nieuwe activiteiten ontstaan via signalen van bijvoorbeeld deze Wmo-consulent.

3.3 Hoe organiseren we het?

Coördinatie- verbindingsfunctie

Een professional zal zowel de rol van coördinator als centrale actor vervullen. Die niet alleen coördineert maar ook als taak heeft het tot stand brengen van verbindingen door contacten te leggen tussen de bezoekers, de vrijwilligers en de professionals binnen ieder WSP. Dit kan zowel informeel als formeel contact betreffen. Verder is het begeleiden en coördineren van vrijwilligers werkzaam bij de WSP-en geen sinecure. Er zijn ongeveer 70 vrijwilligers actief binnen de WSP-en , een ieder met zijn eigen motieven. Er zijn vrijwilligers actief variërend van werkzoekende vrijwilligers, vrijwilligers met een afstand tot de arbeidsmarkt, vrijwilligers die een leuke dagbesteding zoeken of gepensioneerden die hun kennis en kunde voor de Voerendaalse inwoners willen inzetten. De vrijwilligers zijn actief binnen de diverse functies van de WSP's. Een juiste professionele begeleiding zorgt er voor dat alle vrijwilligers op een passende en plezierige manier aan de slag kunnen.

Overzichtelijkheid van de functies

Voor de inwoners moet er duidelijk en gestructureerd gecommuniceerd worden over het aanbod van activiteiten binnen ieder wijksteunpunt. Dit aanbod van activiteiten en functies zal duidelijk zichtbaar zijn, via een publicatiewand, binnen ieder WSP en daarnaast zal dit aanbod worden opgenomen in de lokale en regionale persuitingen. Het moet voor iedere bezoeker, vrijwilliger en professional duidelijk zijn wat het aanbod per WSP is en welke functie in welk WSP wordt aangeboden.

Samenwerking met de partners

Om alle functies aan te bieden, goede verbindingen te maken met bestaande activiteiten van verenigingen en partners, werken we intensief samen met veel betrokken partners.

Alle betrokken partijen zullen een convenant met elkaar aangaan per wijksteunpunt waarin de afspraken tussen partijen in hoofdlijnen wordt vastgelegd. Door samen afspraken te maken over wat iedere partij kan inbrengen in het WSP, is er duidelijkheid voor alle partijen, wederkerigheid en wordt het partnerschap gestimuleerd. Partners hebben zelf gevraagd om een dergelijk convenant met elkaar aan te gaan.

Welke invloed hebben wij en welke rol nemen wij als gemeente hierin?

De overheid zal zich in de loop van de tijd steeds meer ontwikkelen naar een ondersteunende en faciliterende overheid. Daarnaast heeft de gemeente een stimulerende functie bij het vraaggericht werken en bij het ondersteunen bij nieuwe ontwikkelingen die zich aandienen en die mogelijk kunnen leiden tot nieuwe functies in samenwerking met partijen en verenigingen of dat deze door partijen verder zelfstandig worden opgepakt. Desalniettemin blijft de overheid te allen tijde verantwoordelijk voor passende zorg op maat voor iedere inwoner en met speciale aandacht voor inwoners die in een kwetsbare positie verkeren zodat er niemand tussen wal en schip terecht komt binnen de gemeente Voerendaal. De

CONCEPT

eindverantwoordelijkheid betreffende de WSP's blijft dan ook altijd bij gemeente Voerendaal zelf.

Het is van belang dat de professionals zich bewust zijn van hun rol binnen het WSP, zij voeren hun professie uit en sluiten zoveel mogelijk aan bij de mogelijkheden. Wij willen de burgers meer mogelijkheden bieden om initiatieven te ontwikkelen vanuit de WSP-en. Hier kunnen professionals ook een belangrijke rol in vervullen. De omslag in de samenleving, waarbij meer van inwoners wordt verwacht op het gebied van zorgen voor elkaar, is nog redelijk nieuw. Het vraagt tijd en begeleiding om hier stappen in te zetten.

CONCEPT

4 WSP Voerendaal- Kunrade, welke doelen en effecten gaan we realiseren?

Door het realiseren van het WSP Voerendaal-Kunrade als groeimodel zullen we de komende jaren vele effecten realiseren, waardoor de sociale infrastructuur in Voerendaal verder versterkt wordt. Hierbij is onze inzet in ieder geval realiseren van evenwicht.

- Evenwicht tussen preventie en curatie;
- Evenwicht tussen zorg en leefbaarheid;
- Evenwicht tussen vrijwillige inzet en professionele inzet;
- Evenwicht tussen zorgcontinuïteit bieden, maar het ook anders durven doen;
- Evenwicht tussen transformeren en het goede behouden.

4.1 Integratie van het WSP en de bibliotheek

De ontmoetings- en de informatie & advies functie bij het huidige WSP kan versterkt worden door een intensievere samenwerking met of zelfs integratie van de bibliotheek. De kerntaken van de bibliotheek zijn lezen (vb: taalambassadeurs) , leren (Voerendaal op zondag) en informeren (leesaanbod en deskundigheid). Dit sluit nauw aan bij de doelstellingen van het WSP.

Secundair (en gedeeltelijk inherent) hieraan is de ontmoetingsfunctie die de (openbare) bibliotheek vervult. De bibliotheek is een openbaar gebouw: iedereen is welkom: om een boek te lenen, een krant te lezen of mee te doen aan een activiteit. De bibliotheek is in dit opzicht een veelzijdig instituut, waar iedereen iets kan komen halen (of brengen!). Om een beeld te krijgen, een aantal voorbeelden:

- Meedoen aan een activiteit, waarbij gelijkgezinde inwoners bij elkaar komen. Dit gebeurt op verschillende niveaus: de Taalclub heeft een andere doelgroep dan bezoekers van een lezing of een leesclub.
- Educatieve activiteiten voor scholen: kinderen komen samen naar de bibliotheek
- Een vereniging wil een lezing geven: de bibliotheek faciliteert in ruimte, kennis, geïnteresseerden.

Uit overleg met de directie van de bibliotheek is gebleken dat de kansen die deze samenwerking/integratie biedt:

- De integratie van de bibliotheek in het WSP betekent dat er een grote professionele organisatie een plek krijgt in het WSP. De bibliotheek kan de gebruikers van het WSP voorzien van informatie, kennis en kunde. Denk bijvoorbeeld aan een workshop 'Herken Laaggeletterdheid'.
- Leden die de weg naar de bibliotheek al weten om een boek te lenen (en die ook zullen blijven komen, ondanks dat de bibliotheek ergens anders gehuisvest wordt) komen in aanraking met het overige aanbod van het WSP XL.
- Bezoekers van het WSP (bijvoorbeeld de Hoeskamer) kunnen nu voor een krant of boek ook terecht in de bibliotheek.
- Vergroten bereik in de kern (openingstijden, bezoekers etc.)
- Versterken functies WsoB (ontmoetingsfunctie, bieden mogelijkheden tot ontwikkeling en educatie, Bevorderen lezen en kennismaken met literatuur

CONCEPT

4.2 Doelen en effecten

Met de ontwikkeling van het WSP groeimodel gaan we voor de volgende doelen en effecten:

- Het creëren van een betekenisvolle ongedwongen ontmoetingsplek met ruime openingstijden voor alle leeftijden waardoor er overdag en 's avonds altijd levendigheid is bijvoorbeeld door het organiseren van discussieavonden, doe-activiteiten en creatieve zingeving.
- Preventie en vroegsignalering bij dreiging uitvallen jongeren op educatie of arbeidsmarkt door het bieden van diverse voorlichtingen en preventieprogramma's. Het WSP in de kern fungeert als vindplek voor de professional om deze doelgroep op te vangen.
- Soepele en duurzame samenwerking tussen allerlei participanten vanuit de sociale, informele en formele zorg, educatie en participatie.
- Er wordt een natuurlijke verbinding tot stand gebracht tussen bezoekers die aanwezig zijn voor de activiteiten, bezoekers die binnenlopen voor de wijksteunpuntbalie (bijvoorbeeld een melding voor het Buurtteam), bezoekers van de bibliotheek en aanwezige professionals en ondernemers.
- Versterken van (vroeg)signalering, vrijwilligers zijn in staat om eventuele hulpvragen bij de bezoekers te signaleren en adequaat op te pakken al dan niet met andere professionals.
- Preventieve voorziening ter voorkoming van eenzaamheid en sociaal isolement.
- Een gevarieerd en uitnodigend activiteitenaanbod wordt door vrijwilligers ontwikkeld, na behoefte en wensen van bezoekers, samen met de verenigingen, scholen en ondernemers. Bezoekers worden actief betrokken bij de verschillende activiteiten.
- Het aanbieden van diverse programma's om positieve gezondheid van de Voerendalers te versterken zodat burgers bewuster omgaan met onder andere beweging, voeding en sociaal welbevinden.
- Versterking van het vrijwilligerswerk. Vrijwilligers engageren zich vaak omwille van het contact met andere vrijwilligers, met hun doelgroep of met andere stakeholders. Voor vele senioren is vrijwilligerswerk een belangrijke (soms de enige) plek, waar ze menselijk contact vinden. Vrijwilligers zetten hun kennis en kunde in om de kennis en kunde van mede inwoners te versterken. (I-Café, Mannen achter de Pannen, Klussen met Zussen, Taalclub, RepairCafé, maatjesproject etc.)
- Vrijwilligers zetten zich in voor andere inwoners zodat zij langer zelfstandig kunnen blijven wonen (Buurtteam, Buurtbus, Boodschappenbus).
- Vrijwilligers verrichten vrijwilligerswerk in het WSP en de functies die daarbij horen. Ze doen dit met verschillende motivaties, iets betekenen voor de samenleving, een zinnige vrijetijdsbesteding of iets anders.
- Vanuit de WSP's in de kernen ontstaan werkervaringsplekken waardoor mensen werkervaring kunnen opdoen en toe groeien naar een reguliere arbeidsplek i.s.m. Kompas en Talent Werkt en maatschappelijke organisaties zoals Radar, Philadelphia en Talent.
- We bieden ook een zinvolle dagbesteding aan vrijwilligers en zij kunnen hun talenten inzetten en ontplooien voor de Voerendaalse gemeenschap en voor zichzelf.
- Vanuit het wijksteunpunt ontstaan respijtzorgvoorziening voor mantelzorgers, bijvoorbeeld een vrijwilligerspool i.s.m. Ruggesteun en Talent werkt waar iedere mantelzorger op kan terugvallen.

CONCEPT

- Het realiseren van educatiemomenten door de wijkverpleegkundige/zichtbare schakel/praktijkondersteuner in het WSP voor de gasten en alsook voor de vrijwilligers van de wijksteunpunten.

4.3 Groeimodel

Zoals te lezen is in het behoefteonderzoek wijksteunpunten gemeente Voerendaal vervullen de wijksteunpunten een cruciale rol in het sociale domein. Het advies is om te investeren door het versterken van de basisfuncties in ieder wijksteunpunt, vanuit een groeimodel, aansluitend op behoeften en mogelijkheden die er zijn. Dat betekent dat in ieder WSP de mogelijkheid biedt om nieuwe functies en activiteiten te kunnen laten ontstaan en ontwikkeld kunnen worden. Om alvast een beeld te geven van een wijksteunpunt groeimodel bespreken we hier een gefaseerde opbouw. Hierbij merken we op dat de uiteindelijke ontwikkeling van de wijksteunpunten zullen afhangen van de behoeften en mogelijkheden van bezoekers, vrijwilligers en professionals.

Het ontwikkelen van het WSP vraagt dus ook inzet van onze maatschappelijke partners en vrijwilligers. Het tempo waarin we bepaalde ontwikkelingen kunnen doorvoeren is mede afhankelijk van de snelheid waarmee zij zaken kunnen oppakken en uitvoeren. Dit kan dus betekenen dat, daar waar activiteiten eerder kunnen worden uitgevoerd, dit ook gebeurt en daar waar meer tijd nodig is dit in onderling overleg ook gebeurt. Onderstaande planning en activiteiten zijn dus indicatief.

1e focus, realisatie vanaf opbouw in de nieuwe locatie

Het Wijksteunpunt Voerendaal-Kunrade samen met de Bibliotheek op één locatie onder brengen. Het integreren van de huidige functies van het WSP Voerendaal-Kunrade en bibliotheek Voerendaal. De huidige functies zijn:

- **Inloop**

Inloop jong en oud "Hoeskamer" inclusief activiteitenprogramma dat aansluit bij de behoeften van de bezoekers en de identiteit van het WSP.

- Ontmoeting
- Vroegsignalering
- Lichte advisering en doorverwijzing
- Activering
- Participatie

- **Ontmoetingsplaats vrijwilligers en professionals**

- Onderling overleg (gepland en spontaan)
- Inloopspreekuur van professionals voor bezoekers, vrijwilligers en professionals onderling
- Sociaal netwerkoverleg

- **Bibliotheek**

- Organiseren ter beschikking stellen van kennis en informatie o.a. afgestemd met de thema's binnen het WSP Voerendaal-Kunrade
- Ontwikkeling en educatie

CONCEPT

- Bevorderen van lezen en kennismaken met literatuur
- Ontwikkeling van ontmoeting en debat
- Kennismaken met kunst en cultuur
- Boekenuitleen
- Digitale programma's zoals sollicitatietraining, Klik @Tic, Programma Laaggeletterdheid, Telebankieren etc.

- **Taalclub**
  Vrijwilligers leren laaggeletterde inwoners de Nederlandse taal. Naast de lessen, staat ontmoeting van lotgenoten centraal en ontmoeting met andere inwoners van Voerendaal. De deelnemers worden in contact gebracht met gasten van de Hoeskamer, door een gezamenlijke koffie en thee moment. De vrijwilligers van de Taalclub helpen ook bij brieven en andere documenten die de deelnemers van de Taalclub meenemen. Deze vrijwilligers nemen ook contact op met instanties als de deelnemers van de Taalclub hierom vragen en toestemming verlenen. De Taalclub is momenteel al ondergebracht in de bibliotheek.

- **I-Café:**
  In samenwerking met Ouderenvereniging Senso wordt de mogelijkheid geboden aan iedere inwoner van Voerendaal om advies, informatie of uitleg te krijgen over Social media, smartphones, tablets, laptops etc. Iedere 2 en 4 de dinsdag van de maand wordt deze dienst aangeboden.

- **Workshops / themabijeenkomsten/ cursussen:** zoals kook, klus, taal, laag geletterdheid.

- **Mantelzorgpunt**
  - Inlooppunt voor mantelzorgers
  - Ontmoeting en lotgenotencontact
  - Ondersteuning voor mantelzorgers
  - Educatie voor mantelzorgers (b.v. omgaan met dementie)
  - Signalering van overbelasting of dreigende overbelasting mantelzorgers
  - Samenwerking van maatschappelijke partners rondom cliënt en mantelzorger(s)

- **Matchpoint**
  - Matching mantelzorgondersteuning en cliëntondersteuning.
    Coördinatiepunt voor vraag en aanbod bemiddeling (zorg) vrijwilligers en respijtzorg.
  - Vrijwilligerscentrale en Talentenbank: coördinatiepunt – informatievoorziening en advies voor matching vraag en aanbod op het gebied vrijwilligersinzet. De Talentenbank en WeHelpen.nl, maken hier onderdeel van uit. De Talentenbank is een digitale en fysieke plek waar individuele en incidentele vraag en aanbod bij elkaar wordt gebracht.

- **Zorgzame samenleving**

  - **Buurttuin[2]:** verbouwen van groente en fruit door vrijwilligers en mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt, (basis) scholen en ondernemers.

[2] Er is een overleg groep voor het ontwikkelen en het operationaliseren van een sociale moestuin ontstaan vanuit Talent Werkt. Afgesproken is om de sociale moestuin onder te brengen bij de nieuwe locatie van WSP Voerendaal-Kunrade

CONCEPT

- **RepairCafé[3]:** herstellen en daarmee duurzaam gebruiken van goederen. Reparateurs leren ook aan mensen hoe dingen gerepareerd moeten worden.

CONCEPT

[3] Inwoners woonachtig in Voerendaal willen een Repaircafé gaan opzetten en uitvoeren. De ontwikkelingsfase is reeds gestart.

Bijlagen notitie WSP Voerendaal

CONCEPT

Bijlage 1: Wie is betrokken?

- Alle inwoners, waarbij er speciale aandacht is voor:
    - Inwoners met zorgvragen
    - Inwoners met een afstand tot de arbeidsmarkt
    - Inwoners met een lichamelijke en/of verstandelijke beperking
    - Inwoners zonder betaald werk
    - Vluchtelingen en statushouders
    - Jeugd en jongeren
    - Mantelzorgers
    - Vrijwilligers
    - Laaggeletterden
    - Allochtonen
- Informele zorgorganisaties (Zonnebloem, Ruggesteun etc.)
- Professionals (Wmo-consulenten, AMW, Kompas etc.)
- De Leer-werkeenheid Talent werkt
- Verenigingen
- Ondernemers
- Gemeente
- Parochie
- Onderwijs
- Bibliotheek
- Maatschappelijke organisaties (Cicero, Meander, Voedselbank, Stichting Leergeld, Parochie)
- 1e lijns zorgaanbieders

CONCEPT

Bijlage 2: Cijfers huidige wijksteunpunten uitgesplitst per functie.

Hoeskamer Voerendaal-Kunrade, Klimmen en Ransdaal

Is een laagdrempelige ontmoetingsplek waar men terecht kan met alle vragen op het gebied van zorg en ondersteuning, voor een luisterend oor, of een gezellig praatje. Daarnaast bestaat de mogelijkheid om gezamenlijk te lunchen ter bestrijding van eenzaamheid en ter bevordering van de gezondheid. Regelmatig schuiven Wmo consulenten aan op verzoek van de vrijwilligers en van de bezoekers. Er worden activiteiten georganiseerd afhankelijk van de wensen en behoeften van de bezoekers. Om zoveel mogelijk inwoners te bereiken, is het mogelijk dat een vrijwilliger van het WSP eerst een huisbezoek aflegt en vertelt over de mogelijkheden en het aanbod van het WSP. Vanuit het persoonlijk contact kan de drempel om het WSP te bezoeken worden verlaagd. Daarnaast beschikt het WSP in 2016 over een breng- en haal service middels de Buurtbus via het programma Talent Werkt.

Een keer per maand is er in het WSP Voerendaal-Kunrade het I-Café. Hier kunnen inwoners van Voerendaal terecht met al hun vragen op het gebied van ICT.

Hieronder staan de bezoekersaantallen van de Hoeskamers per maand beschreven uitgesplitst naar kern. De genoemde aantallen zijn gemiddelden per opening.

Wijksteunpunt: Voerendaal-Kunrade

Aantal bezoekers gemiddeld per opening

Hoeskamer 2016	**Jan**	**Feb**	**Mrt**	**Apr**	**Mei**	**Jun**	**Jul**	**Aug**
Dinsdag	7	11	11	9	12	10	16	18
Donderdag	20	19	18	17	18	22	20	20

Gezamenlijke lunch 2016	**Jan**	**Feb**	**Mrt**	**Apr**	**Mei**	**Jun**	**Jul**	**Aug**
Dinsdag	7	7	7	7	9	7	9	12
Donderdag	18	18	14	12	11	13	13	18

Gemiddelde opkomst van het I café bedraagt 10 personen per bijeenkomst.
Gemiddelde opkomst van de kookclub bedraagt 6 personen per cursusdag. De kookclub organiseert 6 cursussen per jaar, van 8 bijeenkomsten.

Wijksteunpunt: Ransdaal

Aantallen bezoekers gemiddeld per opening:

Maand-jaar	**Nov-'15**	**Dec-'15**	**Jan-'16**	**Feb**	**Mrt**	**Apr**	**Mei**	**Juni**	**Juli**	**Aug**
Gemiddeld aantal per opening	21	11	9	9	13	8	4	13	7	dicht

CONCEPT

Wijksteunpunt : Klimmen[4]

Aantallen bezoekers "Hoeskamer gemiddeld per opening:

Maand-jaar	Nov-'15	Dec-'15	Jan-'16	Feb '16	Mrt '16	Apr '16	Mei '16	Juni '16	Juli '16	Aug '16
Gemiddeld aantal per opening	15	15	15	16	14	15	18	15	14	15

Wijksteunpuntbalie (Cijfers volgen)

Het wijksteunpunt in Klimmen heeft ook een baliefunctie die eerder gesitueerd was in het woonzorgcomplex de Linde. Bij de balie (bemenst door vrijwilligers) kunnen inwoners met vragen over wonen, zorg en welzijn terecht. Daarnaast is er dagelijks ook een professional aanwezig is, zoals de Wmo-consulent en Meander maatschappelijk werk en een ondersteuner van het Mantelzorgpunt. Alle aanvragen in de gemeente Voerendaal voor het Buurtteam, Buurtbus en de Boodschappendienst worden via de vrijwilligers van de balie doorgeleid. Daarnaast kan men er terecht voor een kopje koffie / thee en een luisterend oor, of gewoon even een gezellig gesprek.

De Wijksteunpuntbalie is op dit moment vier dagdelen per week open. De openingstijden zijn aangepast aan de openingstijden van de Hoeskamer Klimmen om de verbindende functie te optimaliseren.

Aantallen bezoekers Wijksteunpuntbalie gemiddeld per maand:

Maand-jaar	Jan-'16	Feb '16	Mrt '16	Apr '16	Mei '16	Juni '16	Juli '16	Aug '16	Sep '16	Okt '16
Gemiddeld aantal per maand	22	20	12	18	14	18	9	12	14	15

22 november 2016 wordt het WSP Klimmen en de bibliotheek Klimmen officieel geïntegreerd in de huidige locatie van de bibliotheek Klimmen. Er wordt toegewerkt naar een vorm waarin Bibliotheek en WSP Klimmen elkaar versterken. De uitgangspunten van de bibliotheek zijn:

- Versterking, verdieping en verankering van de ontmoetingsfunctie
- Verbreding van de faciliterende rol (ruimte, educatief aanbod, informatief aanbod)
- Bestrijding laaggeletterdheid. Er zit een duidelijke overlap in de ontwikkelingen binnen de wijksteunpunten en de ontwikkelingen in het bibliotheekwerk die ook aansluiten op de Wet stelsel openbare bibliotheekvoorzieningen (Wsob).

[4] Het voorliggend veld is een vakterm binnen het sociale domein. Het voorliggende veld zijn alle activiteiten, hulp en ondersteuning die worden geleverd, voordat professionele, individuele hulp met een indicatie wordt ingezet.

CONCEPT

Functies wijksteunpunten ingericht gemeente breed

Het BuurtTeam

De aantallen zijn per maand:

	Jan	Feb	Mrt	Apr	Mei	Juni	Juli	Aug	Sept	Okt	Nov	Dec	Totaal
2014	2	0	5	12	16	4	4	3	1	7	2	8	64
2015	6	9	20	13	8	13	18	14	11	8	12	7	139
2016	5	9	5	12	9	6	9	12	7	10			

Vrijwilligers helpen inwoners die zelf bepaalde klussen niet kunnen doen, en hiervoor geen beroep kunnen doen op hun eigen sociale netwerk. Kleine klussen, zoals het ophangen van een lampje of plankje, het instellen van de TV, telefoon of computer, sneeuw of bladeren ruimen, een schilderijtje ophangen, een klemmende deur repareren of kleine werkzaamheden in de tuin. Daarnaast kan er contact worden opgenomen wanneer er ondersteuning nodig is o.a. bij administratieve taken en hand- en spandiensten verzorgen na een ziekenhuis- of revalidatieopname. Tevens zijn er vrijwilligers die op huisbezoek komen om daarna samen een bezoekje te brengen aan een van de wijksteunpunten.

Taalclub

De bijeenkomsten van de Taalclub hebben als doel om de taalvaardigheid van de deelnemers te vergroten en laaggeletterdheid te bestrijden. Daarnaast fungeren deze bijeenkomsten ook als ontmoetingsmoment. De bijeenkomsten hebben een informeel karakter en vinden in een huiskamersetting plaats. Er vinden taallessen plaats gericht op het spreken, schijven en luisteren van de Nederlandse taal van niveau F1 t/m NT2. Er wordt individueel les gegeven, afgestemd op de behoefte, het startpunt en leertempo van de deelnemers. Er is ook een kinderopvang geregeld zodat deelnemers met niet schoolgaande kinderen ook kunnen deelnemen. Ook is er de mogelijkheid om brieven van thuis mee te nemen die worden gelezen en besproken. De openingstijden van de Taalclub zijn wederom uitgebreid naar de behoefte van de deelnemers. Iedere dinsdag en vrijdag is de Taalclub geopend van 10.00 uur tot 12.00 uur. Er zijn gemiddeld 15 deelnemers per bijeenkomst aanwezig. De Taalclub werkt nauw samen met de Bibliotheek Voerendaal, het Taalhuis Kerkrade, Maatschappelijk werk en Kompas.

Mantelzorgpunt

Is een laagdrempelige inlooppunt voor mantelzorger met als doel:

1. Het versterken van de positie en regie van mantelzorgers via educatie d.m.v. workshops aan zowel mantelzorgers als (vrijwillige) cliëntondersteuners, die mantelzorgers in staat stellen beter om te gaan met allerhande zorgdilemma's. Te denken valt aan onderwerpen zoals mindfulness, zorg in balans, omgaan met verwachtingen, regieversterking, etc.
2. Verlichten van mantelzorgers door middel van een (preventief) ondersteuningsaanbod dat mantelzorgers faciliteert om hun mantelzorgtaken uit te (blijven) voeren.
3. Signalering van overbelasting of dreigende overbelasting bij mantelzorgers

De inloopbijeenkomsten vinden een keer per maand plaats. Er zijn gemiddeld 20 bezoekers. Daarnaast is er iedere woensdag, tijdens de openingstijden van het WSP te Klimmen een spreekuur. Indien gewenst komen de vrijwillige mantelzorgondersteuners ook op huisbezoek.

CONCEPT

Vrijwilligerscentrale

De vrijwilligerscentrale heeft een vraag- en aanbodfunctie die zich richt op burgers woonachtig in de gemeente Voerendaal en maatschappelijke organisaties actief in de gemeente Voerendaal.

In Voerendaal staan in juli 2016 59 vrijwilligers ingeschreven, waarvan er 8 aangeven actief op zoek te zijn naar vrijwilligerswerk. Daarnaast zijn 15 van de 24 ingeschreven organisaties actief op zoek naar vrijwilligers met in totaal 36 vacatures.

De vrijwilligerscentrale wordt vanaf 22 november geïntegreerd in de wijksteunpuntbalie te Klimmen.

Buurtbus

De buurtbus stelt meer mensen in de gelegenheid om de wijksteunpunten te bezoeken door ze thuis op te halen. Op deze manier wordt de participatie bevorderd. De chauffeurs van de Buurtbus zijn werkzoekenden gelieerd aan Kompas. De chauffeurs krijgen allemaal een opleiding. Dit om de kans van doorstroom naar betaald werk sneller te laten verlopen.

Aantallen deelnemers Buurtbus gemiddeld per maand:

Maand-jaar	**Jan-'16**	**Feb**	**Mrt**	**Apr**	**Mei**	**Juni**	**Juli**	**Aug**	**Sep**
Gemiddeld aantal per maand	36	36	40	52	40	40	24	18	40

Inmiddels zijn de diensten van de Buurtbus uitgebreid met een boodschappendienst. De Boodschappendienst is in samenwerking met Jan Linders in Klimmen opgezet. Inwoners van Ransdaal hebben de mogelijkheid om iedere vrijdag boodschappen te gaan doen. De chauffeurs helpen mee met het in- en uitladen. Daarnaast wordt er een kopje koffie met vlaai genuttigd voor er een gezellig contactmoment. Vanaf 7 december is deze boodschappendienst ook iedere woensdag beschikbaar voor inwoners in Ubachsberg. In nauwe samenwerking met de Plus en de Kofiemeuule in Voerendaal. Ook hier staat het sociale ontmoetingsaspect centraal

Aantallen deelnemers Boodschappendienst Ransdaal:

Maand-jaar	**Juni**	**Juli**	**Aug**	**Sep**
Gemiddeld aantal per keer	2	4	8	8

Bibliotheek

De bibliotheek heeft een gemiddeld aantal bezoekers van 100 personen per week.

CONCEPT

Bijlage 3: Voorbeelden uit de huidige praktijk van wijksteunpunten

Verhaal achter het aantal:

- Een alleenstaande gast is arbeidsongeschikt en komt het WSP bezoeken op het moment dat de huishoudelijke hulp niet komt. De vrijwilligers worden met enige regelmaat bedankt voor de goede zorgen. Na de activiteiten binnen de Hoeskamer gaat ze door naar de Senso om te knutselen of kienen. Het aanbod van de Hoeskamer zijn zo gesitueerd dat de activiteiten van de Senso daar gelijk op aansluiten waardoor er met vrijwillige inzet een volledige dagbesteding aangeboden kan worden.
- Een alleenstaande gast komt tweemaal per week om sociale contacten aan te gaan binnen de Hoeskamer. Deze gast stelt prijs op het onderlinge contact en de gezamenlijke lunch zodat zij niet in een sociaal isolement raakt.
- Een alleenstaande gast bezoekt de Hoeskamer sinds 2014. Zij is meegenomen door haar buurvrouw nadat haar partner is overleden. Het verwerkingsproces van dit verlies verliep moeizaam. Binnen de Hoeskamer vond zij steun en begrip voor haar verlies en kwam in aanraking met ervaringsdeskundigen. Door de Hoeskamer is deze gast niet afhankelijk van professionele hulp bij rouwverwerking. Inmiddels komt ze vaak lunchen waarbij de vrijwilligers rekening houden met haar dieetwensen. Bij deze lunch ondersteunt zij een beperkte gast met eten, waardoor de wederkerigheid binnen het wijksteunpunt toeneemt.
- Een gast is ontzettend geïnteresseerd in de geschiedenis van onze regio en probeert hier zich in te verdiepen met andere gasten tijdens de openingsuren van de Hoeskamer.
- Een gast is in tegenstelling tot zijn partner al met pensioen. Om te voorkomen dat hij alleen zijn lunch moet nuttigen, komt hij naar de gezamenlijke lunch van de Hoeskamer.
- De Hoeskamer dient als informatieverstrekker over de bijeenkomsten 'mannen achter de pannen' voor een gast die samen met zijn dochter langskwam. Inmiddels eet de gast en dochter mee om meer sociale relaties aan te gaan met buurtbewoners.
- Een voormalig inwoner van de gemeente Voerendaal is verhuisd naar een naaste gemeente waarin zij zich niet prettig voelt. Door het verlies van haar partner en het gebrek aan vertrouwde omgeving raakte zij in een sociaal isolement. Door de Hoeskamer te bezoeken ziet ze oude bekenden en probeert ze meer sociale contacten aan te gaan. Door de Hoeskamer is zij uit het sociaal isolement geraakt om vervolgens de mogelijkheid te hebben om hulpvragen in de informele steunsystemen op te kunnen pakken.
- Twee gasten gebruiken de Hoeskamer als ontmoetingsplek nadat ze elkaar in 2015 hebben leren kennen in de zorginstelling waar beide partners zorg kregen tot hun overlijden. Nu zoeken ze elkaar op om steun bij elkaar te vinden voor het verlies van de partner en om hun sociale netwerk uit te breiden.
- Twee inwoners van de gemeente Voerendaal komen samen met een vrijwilliger van een wijksteunpunt voor het eerst langs in de Hoeskamer. Daar raken zij al snel aan de praat met andere bezoekers en mengen zich gauw in de groep. Na een eerste enthousiasmerende ontmoeting komen ze wekelijks terug en proberen ze andere inwoners te introduceren aan het concept van de Hoeskamer. Ze geven aan dat ze blij zijn het wijksteunpunt: *''Het is voor ons een echt uitje.''*.
- Een bezoeker van de Hoeskamer geeft aan dat zij blij is om de deur uit te kunnen. Thuis is ze namelijk bang om alleen te zijn. De vrijwilligers zijn instaat de benodigde veiligheid te bieden voor deze mevrouw en zijn in staat de hulpvraag van de man te onderzoeken. Door de werkzaamheden van de vrijwilligers is deze bezoeker niet afhankelijk van formele voorzieningen.

CONCEPT

- Enkele gasten komen zonder enige behoefte aan steun gezellig met elkaar een kop koffie nuttigen om vervolgens weer richting huis te keren. Voor deze gasten dient het wijksteunpunt als een ontmoetingsplek in ongedwongen sfeer.
- Een vrijwilliger komt naar het wijksteunpunt om muziek te maken met zijn Oostenrijkse instrument de Wiener. Samen met andere gasten van de Hoeskamer verzameld hij verzoeknummers van gasten om met zijn allen te kunnen meezingen. Met muziek als verbindende factor ervaren de bezoekers ontspanning en vertier.
- Een van de helpende gasten verloor meerdere partners en vindt zo een dagactiviteit.
- Een gast komt naar de Hoeskamer aangezien zij een gebrek aan acceptatie ervaarde in andere settingen. De vrijwilligers zorgen voor een gemoedelijke tolerante sfeer door haar de ruimte te geven om autonoom te zijn. De vrijwilligers zijn in staat om hier een aanbod op maat te creëren voor een gast die moeite heeft met het vinden van haar positie in sociale contacten. Hierdoor raakt deze gast niet tussen wal en schip.
- Binnen het WSP komt er een zieke gast die graag liedjes zingt met andere bezoekers. Zo neemt de gast bij ieder bezoek een arsenaal aan liederen mee die de doelgroep van het WSP kan meezingen.
- Een licht dementerende gast legt voor haar eerste bezoek ruim 1,2 kilometer af om deel te kunnen nemen aan activiteiten binnen het wijksteunpunt. Zij komt inmiddels iedere week met behulp van de buurtbus richting het wijksteunpunt om daar de sociale contacten op te doen, die zij thuis niet meer heeft.
- Binnen het wijksteunpunt wordt er de activiteit 'zitdansen' aangeboden. Binnen deze activiteit wordt de bezoekers op leeftijd een vorm van beweging aangeboden die iedere gast aan kan passen op zijn eigen vitaliteit en vermogen. Het wijksteunpunt draagt in deze bij aan de zelfredzaamheid van de bezoekers door de toename van de gezondheid.
- Een van de gasten van de Hoeskamer wilde graag deelnemen aan de activiteiten van een zorgboerderij. Echter, is de gast niet dusdanig geïndiceerd dat dit mogelijk was. Het wijksteunpunt heeft deze gast vervolgens opgevangen zodat deze gast een gezellige dagbesteding heeft zonder indicatie.
- Verschillende vrijwilligers hebben een afstand tot de arbeidsmarkt. Door de werkzaamheden binnen het wijksteunpunt worden de vrijwilligers uitgedaagd om bijvoorbeeld hun creativiteit te prikkelen door de verantwoordelijkheid over het activiteitenprogramma. Door dergelijke taken kan de vrijwilliger de verantwoordelijkheid en waardering voelen die bij betaalde arbeid past en intrinsieke motivatie ontwikkelen om terug te keren op de arbeidsmarkt.
- Door de sociale contacten die worden opgedaan binnen een wijksteunpunt is er een vaste kaartgroep ontstaan. Deze groep organiseert nu ook kaartactiviteiten buiten de openingsuren van het WSP.
- De vrijwilligers van het wijksteunpunt hebben goed onderhoudend contact met het sociaal netwerk van een licht dementerende burger die wekelijks deel neemt aan diverse activiteiten. Op het moment dat de burger in kwestie zoek was, werden de vrijwilligers ingeschakeld om te helpen zoeken door het netwerk. Uiteindelijk bleek de gast enkele straten verderop rond te lopen toen een van de vrijwilligers hem terugvond.
- Enkele gasten op leeftijd spelen koersbal binnen de voorziening om hun vitaliteit op peil te houden. Na deze inspanning komen zij tot rust in het wijksteunpunt met een kop koffie.
- Een gast komt naar het wijksteunpunt met een hulpvraag betreft onwetendheid over het functioneren van zijn laptop. Meneer weet niet hoe een laptop functioneert. De vrijwilligers bekijken samen met de man hoe de laptop functioneert en bieden zelfs aan om wekelijks met de gast te kijken naar andere facetten van het laptopgebruik.
- Een vrijwilliger heeft een bakkersachtergrond waarna hij een activiteit heeft opgezet om gezamenlijk te bakken. De eerste maal dat de bakactiviteit werd uitgevoerd kwamen er vele kinderen. Nu ligt de focus meer op bakactiviteiten met volwassen.
- Een gast heeft na een fikse discussie met de lokale basisschool een stigma gekregen dat zij niet met kinderen overweg kan. Nu komt de gast inmiddels iedere woensdag om

CONCEPT

samen met kinderen activiteiten te ondernemen. Het wijksteunpunt heeft hierin bijgedragen aan het wegnemen van een stigma die sociale contacten belemmerde.

Respijtvormen Mantelzorg binnen WSP

- Een mantelzorger brengt zijn partner wekelijks naar de Hoeskamer om zaken buitenshuis te regelen. De Hoeskamer zorgt er voor dat de mantelzorger naast de dagelijkse zorg voor zijn hulpbehoevende vrouw in staat is om andere zaken te regelen. De vrijwilligers van de Hoeskamer zijn in staat om de benodigde hulp te bieden voor de gast om zo bij te dragen aan respijt voor de mantelzorger.
- Een mantelzorger kiest ervoor om naar de Hoeskamer te komen indien haar man richting een gemeente Kerkrade gaat om een dagbestedingsprogramma te volgen. De mantelzorger komt met de buurtbus richting het wijksteunpunt om respijt te ontvangen na de intensieve zorg aan partner.
- Een mantelzorger komt door middel van de buurtbus wekelijks naar het wijksteunpunt. De partner van de mantelzorg heeft namelijk op datzelfde tijdstip dagbesteding bij een zorgboerderij. De mantelzorger benut dit moment om te pauzeren van de zorgtaak.
- Een vrijwilliger binnen het wijksteunpunt gebruikt haar werkzaamheden als een vorm van respijt ten aanzien van de zorg voor haar behoevende partner. Zo kan zij een bijdrage leveren aan een fijne dagbesteding voor de bezoekers, terwijl de vrijwilliger zelf hier ook profijt van heeft.
- Een mantelzorger komt door middel van de buurtbus wekelijks naar het wijksteunpunt. De partner van de mantelzorg heeft namelijk op datzelfde tijdstip dagbesteding bij een zorgboerderij. De mantelzorger benut dit moment om te pauzeren van de zorgtaak.

Inzet professional binnen WSP

- De vrijwilligers beoefende een signalerende functie bij twee gasten die onderling veelal confrontaties hadden op een ongepaste wijze binnen de voorziening. De vrijwilligers hebben toen het maatschappelijk werk ingeschakeld die een bezoek hebben gebracht aan het wijksteunpunt. De bijeenkomst leende zich goed voor de maatschappelijk werker om een observatie te maken over de gasten, waardoor hij het gesprek heeft kunnen aanknopen betreft de confrontaties. De confrontaties vinden niet meer plaats.
- Op verzoek van de vrijwilligster komen twee Wmo-consulenten naar het WSP om meer informatie en advies te bieden over licht dementerende gast, zodat de vrijwilligers beter kunnen aansluiten bij de behoefte van deze licht dementerende bezoeker. Ook gaan de Wmo-consulenten tijdens zo'n bezoek in gesprek met andere gasten.
- Een maatschappelijk werker voorziet vanuit zijn expertise de vrijwilligers van het WSP van handvatten o.a. betreffende het aangaan van moeilijke gesprekken met de bezoekers en signaleringsfunctie van het WSP. Daarnaast organiseert de maatschappelijk werker deskundigheidbijeenkomsten voor de vrijwilligers van het WSP.

Neveneffect:

De verhalen achter de cijfers van het WSP gaan natuurlijk verder dan de individuele gast. Door het aanbieden van informele zorg in de vorm van dagbesteding, sociale contacten en steunmomenten etc. wordt het sociaal netwerk van de gast van het wijksteunpunt ontlast. Het sociaal netwerk van deze gast is daardoor in staat om hun eigen positieve gezondheid op orde te houden of brengen. Onder positieve gezondheid verstaat de gemeente Voerendaal ''Het vermogen om je aan te passen en je eigen regie te voeren, in het licht van sociale, fysieke en emotionele uitdagingen van het leven.'' Bijvoorbeeld: een gast van het wijksteunpunt met verbeterde vitaliteit door deelname aan zitdans is nu in staat om activiteiten te ondernemen met kleinkinderen.

CONCEPT

Bijlage 4: Deelnemerslijst Valideringsbijeenkomsten Wijksteunpunt XL

8 september:

- Adam Largo - Parochie
- Ans Trepels - Vrijwilliger WSP Hoeskamer Voerendaal-Kunrade
- Bram Heynen – Maatschappelijk Platvorm
- Daisy Kleinen – Wmo Consulent
- Danny Gijzen – Meander Zichtbare Schakel / Wijkverpleegkundige
- Deana Frings – Vrijwilliger WSP Taalclub
- Ellie Franssen – Ruggesteun
- Etienne Giesen - Vrijwilliger WSP Hoeskamer Ransdaal
- Gladys Cools-Tummers - gemeente Heerlen afdeling Onderzoek & Statistiek
- Jan Hendriks – Vrijwilliger WSP Buurtbus
- Jan Pieters - Vrijwilliger WSP Hoeskamer Ransdaal
- Jo Muys – Maatschappelijk Platvorm
- Josien Tillmanns – Beleidsadviseur Sociaal Domein
- Kim Voorjans – Beleidsadviseur Wmo
- Marijcke Beckers – Parochie
- Marjolein Vermeulen – Kompas
- Martin Vraets – Vrijwilliger WSP Ondersteuning breed en Buurtbus
- Miriam van Ooijen – Senior Beleidsadviseur Sociaal Domein
- Patrick Leunissen – wethouder Sociaal Domein
- Saskia Römkens - Meander Zichtbare Schakel / Wijkverpleegkundige
- Stephanie de Gijsel - Afdelingshoofd Maatschappelijke ontwikkeling
- Tamara Arets – Procesbegeleider Sociaal Domein
- Tamara Spee – Ruggesteun
- Tiny Leunissen – Parochie
- Linda Frints- gemeente Voerendaal - Bibliotheekwerk

13 september:

- Alice Salej – Beleidsadviseur Radar
- Chantal Verhooren - Meander Zichtbare Schakel / Wijkverpleegkundige
- Deana Frings – Vrijwilliger WSP Taalclub
- Els Debets - Vrijwilliger WSP Hoeskamer Voerendaal-Kunrade
- Gabby Vijgen – Directrice Bibliotheek
- Gladys Cools-Tummers - gemeente Heerlen afdeling Onderzoek & Statistiek
- Jan Hendriks – Vrijwilliger WSP Buurtbus
- Jeff Brouwers – Ouderenvereniging Ubachsberg / partner bij vormgeven WSP Ubachsberg
- Josien Tillmanns – Beleidsadviseur Sociaal Domein
- Margriet Reinierkens - Ouderenvereniging Ubachsberg / partner bij vormgeven WSP Ubachsberg
- Marloes van Gerwen – Kompas
- Milou Rompelberg - Meander Zichtbare Schakel / Wijkverpleegkundige
- Miriam van Ooijen – Senior Beleidsadviseur
- Patrick Leunissen – wethouder Sociaal Domein
- Sandra Zegers – Coördinator Vrijwilligerscentrale
- Stephanie de Gijsel _ Afdelingshoofd Maatschappelijke ontwikkeling
- Ton Busink – Maatschappelijk werk / Vrijwilligersondersteuner WSP gemeente Voerendaal
- Linda Frints- gemeente Voerendaal – Bibliotheekwerk

CONCEPT

Bijlage 5: Opmerkingen Valideringsbijeenkomsten Wijksteunpunt XL 8 en 13 september 2016

''Zou er in het wijksteunpunt niet de mogelijkheid zijn om kosteloze bijlessen te geven voor kinderen waarvan de ouders de draagkracht niet hebben om te betalen voor bijles?''

''De samenkomst van de bibliotheek met WSP XL zal uitdagen om jong en oud te laten participeren en te werken aan educatie van de jeugd binnen de gemeente Voerendaal. Bijvoorbeeld door na schooluren educatieve activiteiten aan te bieden binnen WSP XL.''

''Ruimere openingstijden en aanbod voor iedereen zorgt voor verbindingen.''

''De eerste functie van de bibliotheek is leren, lezen en informeren. Daarnaast is de tweede functie het fungeren als ontmoetingsplek, waarin de bibliotheek en het WSP XL elkaar kunnen aanvullen. De bibliotheek zou bijvoorbeeld alle kennis en informatie kunnen faciliteren voor de kookclub door het beschikbaar stellen van kookboeken.''

''Voor de hulpverlener biedt een WSP XL meer mogelijkheden om aan te sturen richting participatie bij cliënten door het grote aanbod.''

''Meerdere partijen onder één dak biedt meer aanleiding tot samenwerking en verbinding.''

''Wijksteunpunten hebben tijd nodig. De samenleving zit nog midden in een transitie van inactief burgerschap naar actief burgerschap.''

''Verenigingen denken nog te vaak binnen hun eigen hokje. De gemeente draagt bij inzicht verbreding van verenigingen.''

''Een bibliotheek in samenwerking met een WSP is "het begin" om jong en oud te verbinden.''

''In het drukke bestaan van ouders en kinderen is er niet zomaar de mogelijkheid om naar het wijksteunpunt te gaan. Door het samenkomen met de bibliotheek en de samenwerking met de basisschool zullen burgers toch sneller verleid worden om langs te komen.''

''De bibliotheek heeft een andere functie dan het WSP XL, namelijk educatie. Echter, hebben ze ook vele raakvlakken in het sociale domein. Zo biedt de bibliotheek een 'Boekstart' aan, waarin ouders van pasgeboren baby's worden geïnformeerd over het belang van taal voor de ontwikkeling van het kind. De Boekstart zou kunnen zorgen voor extra volume van het wijksteunpunt waarvan de bezoekers geen behoefte hebben aan directe steun. Zo wordt de taak van het wijksteunpunt als ontmoetingsplek meer gestimuleerd.''

''De bibliotheek stimuleert ontwikkeling in zelfredzaamheid en geletterdheid door het aanbieden van informatieve, culturele en educatieve boeken, lezingen en activiteiten.''

''Iedere gemeenschap verliest langzaam zijn centrum door de afname van retail. Met het wijksteunpunt kan het centrum een nieuwe impuls krijgen en het nieuwe hart voor de gemeenschap gaan vormen. Het WSP XL zorgt voor een toename van consumenten voor lokale terrasjes en winkels.''

''WSP XL kan zorgen voor betere verbindingen tussen professional en vrijwilligers. Zo kunnen vrijwilligers onderling samenwerken om elkaars kwaliteiten optimaal te benutten en eventuele professionals in te schakelen.''

''WSP XL kan dienen als centraal informatiepunt voor vrijwilligers om een signalering betreft een bezoeker bij de juiste professional te brengen.''

CONCEPT

Bijlage 6: Link film WSP's

Om meer inzicht te creëren in de vormgeving en resultaten van de wijksteunpunten vindt u hieronder een link die een korte film bevat betreft de wijksteunpunten. Beeld zegt immers meer dan een duizend woorden. https://vimeo.com/184636239

CONCEPT

Bijlage 7: Uitkomsten van de dialoog in 3 groepen over de WSP XL

Raadsconferentie wijksteunpunt XL 29 september 2016

Let op, we hebben rondom dit thema bewust gekozen voor de werkvorm dialoog. Dit betekent dat alle inbreng wordt meegenomen en er niet wordt toegewerkt naar een conclusie. De inhoud per vraag bevat daarmee ook uiteenlopende inzichten en ideeën. Er is wel gekozen om alle inbreng maar eenmaal op te nemen in deze weergave, dus daar waar de inbreng in de verschillende groepen gelijk is, wordt deze toch maar een keer genoemd.

Wie zou er naar het WSP XL moeten gaan?

Iedere inwoner van de gemeente Voerendaal moet gebruik kunnen maken van het WSP XL naar behoeften. Het WSP XL moet toegankelijk zijn voor de leeftijd: 0-100 jaar. Er moet vooral vraaggericht gekeken worden en de gemeente moet faciliteren, ondersteunen en meedenken zodat maatschappelijke vraagstukken worden opgepakt. Om van daaruit nieuwe functies of activiteiten te ontwikkelen en te implementeren die voldoen aan de behoefte. Iedereen met een beperking moet ook een plek kunnen vinden binnen het WSP XL. Ofwel via dagbesteding of via het uitvoeren van activiteiten denk aan het meehelpen in de moestuin, keuken e.d.

Het is voor alle inwoners met speciale aandacht voor kwetsbare inwoners.

Het WSP XL moet een plek zijn waar de ontplooiing van inwoners gestimuleerd wordt, zodat binnen het WSP XL optimaal geparticipeerd wordt. Verder moeten er doorgroeimogelijkheden zijn voor vrijwilligers via een vrijwilligersloopbaanbeleid.

Alle inwoners van een kern kunnen voor activiteiten naar het WSP in de eigen kern.

In principe moet het WSP een plek bieden voor alle burgers. In de praktijk wordt echter ervaren dat de huidige generatie ouderen is opgegroeid ten tijde van de verzorgingsstaat. Een wijksteunpunt sluit dan aan op de behoefte aan ontmoeting en ondersteuning. De toekomstige generatie ouderen is opgegroeid in een omgeving met veel mogelijkheden voor persoonlijke ontwikkeling, sterk verenigingsleven en een druk bestaan met werkzaamheden. Hierdoor moet, zoals gezegd, een wijksteunpunt aansluiten bij behoeften en een aanvulling zijn op andere mogelijkheden voor vrijetijdsbesteding om het aantrekkelijk en wenselijk te maken voor de genoemde generatie.

Jeugd en jongeren

WSP XL moet de gelegenheid bieden voor jongeren om gebruik te maken van ruimten en faciliteiten. Indien de behoefte van de jongeren er is, moet er ruimte zijn om een jeugdhonk te realiseren. Wel met in het achterhoofd dat de ruimtes zo optimaal benut kunnen worden. Het zou wenselijk zijn om de behoeften van jongeren in beeld te brengen door een behoeftenonderzoek.

De brede doelgroep met daaronder veel bezoekers van 65+ en inzetten op het bereiken van jongeren kan zich bijten. WSP moet niet inzetten op jeugd en jongeren, maar er moet aandacht zijn voor het organiseren van kruisbestuivingen.

Welke functies moet het WSP XL aanbieden?

Alle functies die wij nu al hebben, moeten geïmplementeerd worden in WSP XL. De bibliotheekfunctie zou wellicht in onderdelen thuishoren bij het WSP XL, echter de

CONCEPT

daadwerkelijke boeken uitleen hoort niet thuis in het WSP XL. Een van de functies binnen het WSP XL zou gericht moeten zijn op samenhang tussen jong en oud. De functies de Taalclub en de sociale moestuin moeten zeker in het WSP XL worden opgenomen.

De functies die we nu vanuit WSP's aanbieden en die overkoepelend zijn voor heel Voerendaal en voorzien in een behoefte, moeten gekoppeld worden aan WSP XL.

Zoveel mogelijk functies moeten een plek krijgen binnen WSP XL. Mochten er nieuwe functies ontwikkeld worden die fysiek niet mogelijk zijn binnen WSP XL, dan moeten ze gerealiseerd worden buiten het WSP XL. Denk hierbij aan bijvoorbeeld de moestuin.

WSP XL moet maatwerk zijn en gericht op de vraag van de inwoners van de gemeente zodat zoveel mogelijk burgers kunnen participeren.

Belangrijk is om ten aanzien van de functionaliteit na te gaan waar aanvullingen moeten plaatsvinden op het verenigingsleven. Het verenigingsleven moet aanvullend zijn.

Functies gericht op preventie en vroegsignalering, hoe beter dit loopt, hoe minder vragen bij de professionals.

Overkoepelende functies voor het WSP XL zijn functies die voldoende kritische massa nodig hebben en dus niet per kern georganiseerd kunnen worden. Of functies die specifieke voorzieningen nodig hebben die alleen bij de XL te vinden zijn.

Lokale ondernemers kunnen ook invulling geven aan behoeften die nu, wellicht te krampachtig, bij het wijksteunpunt worden ondergebracht. Denk hierbij aan de kookclub. Zoals deze nu is ingericht, kan deze opzet ook prima op een andere locatie worden ingevuld. Voorkom concurrentie met ondernemers.

Het heeft geen zin om 10 jaar vooruit de denken. Ontwikkelingen en behoeften veranderen binnen een kortere periode. Waarom dan nu investeren in een grote voorziening? Maak gebruik van bestaande voorzieningen.

Laten we elkaar ook geen complex of groot gevaar aanpraten. Het aanbod van voorzieningen en activiteiten in onze gemeente is goed georganiseerd. Sluit met nieuwe ontwikkelingen vooral aan bij behoeften. Zo ontstaat er draagvlak en meer zekerheid van (voldoende) gebruik.

De huiskamer en centrale ontmoetingsplek wordt een warm hart toegedragen. Idealiter wordt dit op grotere schaal en dus nog dichter bij de burgers aangeboden.

Welke rol moeten wij als gemeente hebben ten opzichte van WSP XL?

De stip op de horizon is een bruisend centrum wat volledig draait op burgers en vrijwilligers. Echter, we weten nu al dat dit niet mogelijk is omdat de gemeente de verantwoordelijkheid heeft over de zorg over kwetsbare burgers. Vandaar dat de gemeente haar verantwoordelijkheid moet nemen door het innemen van een coachende, ondersteunende en faciliterende rol.

De overheid moet onderzoeken welke behoeften er zijn en nagaan hoe deze behoeften omgezet kunnen worden in een passend aanbod. Hierbij wordt daar waar mogelijk het initiatief overgelaten aan maatschappelijke partners en vrijwilligers.

De WSP's die er zijn of nog ontwikkeld moeten worden in de kernen tot wasdom brengen en over 3 a 4 jaar investeren in een WSP XL.

Voorkomen van onderlinge concurrentie tussen WSP's.

CONCEPT

De rol die de gemeente nu vervult is prima ten opzichte van de fase waarin we verkeren (transitie / transformatie). Het is dan wenselijk dat de gemeente een regierol, coachende rol en uitvoerende rol vervult. Op termijn dient de rol van de gemeente te worden verkleind (beperkten tot faciliteren) en minder op de uitvoering te zijn gericht. Het is van belang om hier vooraf goed over te communiceren met partners.

Hoe ziet u de rol van het WSP XL in relatie tot de andere WSP's

WSP XL werkt samen met alle andere WSP's zodat ze elkaar versterken, kennis en kunde gedeeld kan worden en van elkaar geleerd wordt.

WSP XL mag het WSP in de kern niet "leegtrekken" een levendig WSP in de kern is van belang. Dit is in de directe nabijheid van mensen.

Ieder WSP heeft een huiskamer en andere functionaliteiten die naar behoeften daarbij worden aangesloten.

Het is goed mogelijk om de huiskamer van Voerendaal-Kunrade te combineren met de functie van XL.

Heeft u opmerkingen, reflecties, aanbevelingen naar aanleiding van de notitie?

De vragen en zienswijze die via Ons Voerendaal is ingezonden missen wij in de visie van WSP XL. Ons Voerendaal had verwacht dat deze integraal waren verweven in de notitie.

De doelgroep GGZ wordt nog onvoldoende in de notitie benoemd. Deze groep heeft ook baat bij ontmoeting en onderling contact.

De notitie is onvoldoende zakelijk opgesteld; op onderdelen te wollig, enkele herhalingen en te weinig kernachtig.

In de notitie is een belangrijke rol weggezet voor 2e lijns-zorgaanbieders. Het risico hierbij is dat een perverse prikkel ontstaat om snel op te schalen naar professionele zorg en ondersteuning. Zet meer in op het aanspreken van eigen kracht en het eigen netwerk zodat opschaling naar professionele zorg niet aan de orde hoeft te zijn of in mindere mate.

In de notitie het begrip 'kwetsbare doelgroep' vervangen door mensen die in een kwetsbare positie verkeren.

CONCEPT

Bijlage 8: De locatie – wat vindt u belangrijk?

In de notitie leest u de plannen voor het WSP XL. We zoeken een basisruimte waarin de verschillende functies, uitgevoerd kunnen worden. Wanneer we daarvan uitgaan, is duidelijk dat we een ruimte zoeken, waarbij verschillende functies naast elkaar uitgevoerd kunnen worden en een aantal functies achtereenvolgend.

Er zijn verschillende (rand)voorwaarden die van belang kunnen zijn bij het selecteren van een ruimte. We willen graag weten, welke criteria voor u belangrijk zijn. We vragen u gewicht toe te kennen aan deze selectiecriteria. U geeft 10 punten aan het voor u belangrijkste criteria en waardeert aflopend ieder criteria. U geeft dus 1 punt aan het minst belangrijke.

Totaal resultaat:

124 Nabijheid Voorzieningen

105 Midden in een woonomgeving (een grote groep bewoners kan het WSP XL/huiskamer snel bereiken vanuit hun woning)

94 Bereikbaarheid

85 Benodigde investeringen

72 Parkeergelegenheid

66 Onderhoud – beheer – exploitatie

52 Bestaand gebouw (voorkomen leegstand)

50 Uitbreidingsmogelijkheden in de toekomst

48 Realisatie buitenruimte, zoals terras, moestuin

32 Snelle beschikbaarheid/realisatie

Zijn er voor u nog andere selectiecriteria die hier niet genoemd zijn?

- Aansluiten bij bestaande structuren
- Centraal in het centrum
- Kleinschalig
- Organiseren van ontmoeting
- Aansluiten bij de vragen/kwesties/behoefte van de bezoeker
- Voorkeur voor huur in plaats van koop
- Uit economisch belang in het centrum
- Economisch belang versterken → centrum functie
- Maatschappelijke samenhang zoals deze nu is (o.a. rond de bibliotheek in het centrum)
- Furenthela WSP XL
- Een WSP moet in het bovenlokale centrum van Voerendaal (Furenthela) gerealiseerd worden. Dit ter versterking van het ondernemerschap in onze mooie bestaande kern:
  1) Maak voor de functies gebruik van bestaande ondernemers in Voerendaal.
  2) Een bibliotheek hoort thuis in het centrum van Voerendaal. Op die locatie is de meerwaarde al jaren zichtbaar.
  3) Draagvlak voor een ingrijpend voorstel als WSP XL is absoluut de eerste vereiste.

CONCEPT

Bijlage 9: Mogelijke functies in het Groeimodel

- **Inloop/dagbesteding kwetsbare inwoners in samenwerking met zorgaanbieders**
  - Verschillende doelgroepen naast elkaar onder begeleiding (in plaats van dagbesteding/begeleiding als individuele voorziening of als aanvulling)

- **Aanbod voor Jeugd en Jongeren**
  - Ontmoetingsplek
  - Kindermiddag
  - Huiswerkbegeleiding
  - Workshops voor jongeren en ouders (opvoeding, zelfstandigheidstrainingen, financiën, alcohol)
  - Sportactiviteiten
  - Jong ontmoet oud activiteiten

- **Zorgzame samenleving (doorontwikkeling)**
  - ***Open Eettafel:*** dagelijks een goedkope verantwoorde maaltijd i.s.m. buurtbewoners, team Buurttuin, ondernemers, Leerwerkplekken, vrijwilligers en organisaties als Talent, Philadelphia en Radar.
  - ***Was & strijkdienst:*** onder professionele aansturing wordt i.s.m. vrijwilligers en organisaties als Talent, Philadelphia en Radar een was- en strijkdienst opgezet en uitgevoerd.
  - ***Zilveren Kracht:*** inzetten van kennis en levenservaring van Voerendaalse senioren via diverse projecten, zoals rolmodelvoorbeelden, buddy's projecten, verbinden van geschiedenis (oud) met toekomst (jong).
  - **I*ntegratieprojecten*:** zoals maatjesprojecten, samen koken, naailessen i.s.m. vluchtelingenwerk en AMW
  - ***Centrale activiteiten:*** ontwikkeld en aangeboden door vrijwilligers en verenigingen.
  - ***Workshops / themabijeenkomsten/ cursussen*:** zoals opvoeding, laag geletterdheid, ICT, financieel fit.

- **Matchpoint (doorontwikkeling)**
  - Coördinatiepunt buddyprojecten en "nazorgers", zoals statushouders buddy's, administratie buddy's, bugetcoaches, etc.

- **Pop up winkel**

Ruimte waar tijdelijke sociale winkelfunctie en/of expositieruimte vervuld kan worden.

  - Geboortewinkel
  - Welkomwinkel
  - Duurzaamheidswinkel
  - Seizoenswinkel
  - Weggeefwand
  - Ruilwinkel
  - Tentoonstelling i.s.m. plaatselijke kunstenaars, basisschool etc.

- **Opleidingstraject en voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt en voortijdige schoolverlaters.**

CONCEPT

Dit door actief te trainen op werknemersvaardigheden en sociale vaardigheden zoals: werktempo, omgang met collega's, betrouwbaarheid, etc. met als doel om weer aansluiting te vinden op de vraag van de huidige arbeidsmarkt.

- **Ruilwinkel / uitgifte punt van diensten en producten**
  - In samenwerking met de parochie wordt een dependance kledingbeurs en voedselbank gecreëerd.
  - Ruilmogelijkheden / uitgiftepunt voor inwoners faciliteren, specifieke doelgroepen mensen met een kleine beurs.

- **Jong & Oud:** speciale kinderopvang, daar waar een specifieke behoefte is, bijvoorbeeld opvangen van de anderstalige kinderen van de ouders van de taalclub.

- **Community arts projecten** bijvoorbeeld leven als een kunstenaar

- **Prokkelprojecten;**

Een Prokkel is een prikkelende ontmoeting. Een ontmoeting tussen iemand met een verstandelijke beperking én iemand zonder. Dat kan tussen twee mensen zijn, maar ook in een groep. I.s.m. Radar, Stichting Philadelphia, Talent etc.

- **Zorghuis/Woonzorg/zorgcoöperatie** (transformatienotitie)

- **Spreekuur en broedplaats openbare ruimte inrichting**

- **Duurzaamheidsteam,** een team van vrijwilligers die onafhankelijk advies geeft hoe men de energiebronnen in huis duurzamer kan veranderen of kan inrichten.

- **Centraal contactpunt / uitvalsbasis / werkplekken / vergadergelegenheid**
  - Vergaderplek en uitvalsbasis voor teams van vrijwilligers, zoals WSP-team, Buurtteam, Buurtbus, Boodschappenbus, Hoeskamervrijwilligers, Taalcub.
  - Vergaderplek en uitvalsbasis voor teams van professionals, zoals plek waar het sociale netwerkoverleg plaatsvindt.
  - Indien hier behoefte aan is kan het WSP gebruikt worden als uitvalsbasis voor informele zorgorganisaties, zoals Ruggesteun, Horizon, Buddyzorg, Zonnebloem, Ouderenverenigingen, buurtverenigingen, Parochie, etc.
  - Uitvalsbasis Talent werkt voor coaching en overleg met andere maatschappelijke organisaties zoals bibliotheek, vrijwilligerscentrale etc.
  - Contactpunt/ Steunpunt Meander, een uitleenpunt basale hulpmiddelen en tevens werkplek/vergaderruimte voor de wijkverpleegkundige van Meander.

- **WSP in de kern als Broedplaats**

  Ontstaan van natuurlijke verbindingen en programma's doordat professionals, vrijwilligers, ondernemers en buurtbewoners elkaar regelmatig ontmoeten waardoor de lijnen fysiek kort zijn en samenwerking in optima forma gestimuleerd wordt en waar (buurt)initiatieven ontwikkeld worden.

CONCEPT

CONCEPT